

EUROREGION SILESIA

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Biuletyn Euroregionu Silesia

Czerwiec 2018 • Numer 13

**Euroregion Silesia
żyje muzyką**

**Przedstawiamy nowych członków
Euroregionu Silesia**

Wiadomości z Euroregionu Silesia

20-lecie Euroregionu Silesia

We wrześniu 2018 roku mija 20 lat od powołania Euroregionu Silesia. Przy okazji tej rocznicy w dniach 13-14 września br. w Raciborzu odbędzie się polsko-czeska konferencja, do której nawiąże wspólne spotkanie integracyjne w czeskim Krawarzu. Uczestnicy obu wydarzeń będą mieli okazję obejrzeć krótki film poświęcony współpracy transgranicznej w Euroregionie Silesia, otrzymają polsko-czeski kalendarz, a także specjalne wydanie Biuletynu, które ukaże się specjalnie z tej okazji.

READY TO HELP

W niniejszym wydaniu Biuletynu przedstawiamy wspólny projekt o nazwie „READY TO HELP – system wspólnej ochrony gmin granicznych w Euroregionie Silesia”. Projekt zarządzany przez Euroregion Silesia obejmuje 22 jednostki ochotniczych straży pożarnych i realizowany jest we współpracy z placówką Państwowej Straży Pożarnej Kraju Morawsko-Śląskiego w Opawie i Powiatową Komendą Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu. Po rozpoczęciu projektu w październiku zeszłego roku przeprowadzono przetargi na dostawę nowego sprzętu dla wszystkich jednostek uczestniczących w projekcie (w tym czterech samochodów ratowniczo-gaśniczych). W maju bieżącego roku odbyły się pierwsze z serii wspólnych ćwiczeń taktycznych. Drugie ćwiczenia zaplanowano na wrzesień. W czerwcu 2018 roku planowane są dwa turnusy wspólnego weekendowego zgrupowania w Centralnej Szkole Pożarniczej w miejscowości Jánské Koupele.

Bajkowa Odra

„Bajkowa Odra” to tytuł czesko-polskiego projektu realizowanego przez spółkę Destinační management Poodří – Moravské Křavařsko i Euroregion Silesia. Projekt polega na promowaniu atrakcyjnego produktu turystycznego, w szczególności jego rozpowszechnieniu wśród polskich turystów. Produkt turystyczny „Bajkowa Odra”, skierowany do przedszkolaków i młodszej młodzieży

szkolnej oraz do rodzin z dziećmi, w atrakcyjnej formie i poprzez bajkowe postaci przedstawia ciekawe miejsca w rejonie Poodří (Nadodrza). Po opracowaniu polskiej wersji całego produktu w kwietniu 2018 roku odbyły się pilotażowe wyjazdy studyjne polskich i czeskich nauczycieli, poprzedzające późniejsze majowe wspólne wyjazdy grup szkolnych dzieci i przedszkolaków. Szczegóły na www.bajkowa-odra.pl i www.pohadkovepoodri.cz.

Szlakiem wień i platform widokowych Euroregionu Silesia

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Euroregionu Silesia na lata 2014–2020 Euroregion rozpoczął w 2016 roku przygotowywanie całościowej koncepcji stworzenia wień i punktów widokowych w różnych miejscach Euroregionu Silesia. Na początku ustalono istniejące punkty widokowe i czy gminy, miasta i inne podmioty zainteresowane są stworzeniem nowych punktów. Następnie przygotowano do stopniowej realizacji 14 nowych wień widokowych po obu stronach euroregionu, spośród których 11 jest już w fazie wykonawczej. W celu budowy pozostałych 3 wień widokowych, które powinny być zwieńczeniem nowego kompleksowego produktu turystycznego „Szlakiem wień i platform widokowych Euroregionu Silesia”, obecnie opracowywana jest propozycja projektowa, która zostanie złożona w programie INTERREG V-A Republika Czeska – Polska.

Wspólne dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze

Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry w Raciborzu (polska część Euroregionu Silesia) od początku 2017 roku realizuje, jako Partner Projektu projekt flagowy *Dziedzictwo Kulturowe i Przyrodnicze Dla Rozwoju Pogranicza Polsko – Czeskiego „Wspólne Dziedzictwo”*. Celem projektu jest dążenie do łączenia istniejących szlaków turystycznych w szlaki transgraniczne, integrację istniejących ofert w kompleksowe transgraniczne pakiety turystyczne pogranicza, co prowadzić będzie do wydłużenia pobytów turysty na tym obszarze. W ramach projektu Partnerzy uczestniczą w szeregu działań. Wśród ostatnich działań realizowanych w ramach projektu w dniach 9.-11. maja 2018r. odbyły się Warsztaty z zarządzania produktami turystycznymi – Szlak Zabytków Techniki woj. Śląskiego. Warsztaty miały na celu podniesienie wiedzy partnerów, poznanie dobrych praktyk poprzez możliwość zadawania pytań osobom zarządzającym najwięcej, najbardziej znanymi atrakcjami turystycznymi.

(NIE)FELIETON

Jeśli ktoś w poprzednich latach czytał regularnie nasz Biuletyn, być może pamięta moje felietony, w których starałam się nabrać dystansu i pisać o zwykłych sprawach w niezwykły sposób, by chociaż trochę uatrakcyjnić poważny temat współpracy euroregionalnej, której nasz Biuletyn dotyczy. Osobiste wspomnienia moich tragicomicznych początków w Euroregionie Silesia i spojrzenie w przyszłość, moje sympatie dla Ostrawy jako miasta mojego dzieciństwa, wesołe wrażenia z podróży podczas realizacji wspólnych projektów albo tylko zaduma nad Śląskiem, który gdzieś się Czechom pogubił – to wszystko stanowiło temat moich felietonów. Być może ktoś z Państwa pamięta także moją obietnicę, że w kolejnych numerach naszego Biuletynu będę pisała je nadal. Nadszedł więc czas, by wywiązać się z obietnicy, ale... nie udaje się! Nie mam bowiem czasu! Moje życie w ostatnich latach tak przyspieszyło, że nie mam czasu na nic, co nie jest dla życia niezbędne, co nie ma ustalonych terminów i nie jest zarządzane „odgórnie”. Wciąż tylko administruję, realizuję, wdrażam, monitoruję, aktualizuję, bezowocnie staram się zaprzyjaźnić z systemem „ZX00 minus”, który potrzebny mi jest do codziennej pracy, czasami uda mi się pójść nawet na zakupy i co dwa lata przygotowuję Boże Narodzenie dla rodziny – wciąż jed-

nak mam jakieś zaległości. Ponadto mam wrażenie, że jeszcze nawet do końca nie przedstawiłam się na „nową” europejską siedmiolatkę 2014–2020, a tu już słychać o przygotowaniach tej kolejnej. Ostatnie lata mojego życia upłynęły tak szybko, że moja wnuczka, która niedawno się urodziła, już chodzi i mówi („Przecież już ma dwa lata, babciu!”), a jutro, gdy się obudzę, to będę już chyba na emeryturze. Czy mogłabym więc spokojnie usiąść do komputera, zanurzyć się w swoich myślach i napisać dla Państwa obiecany felieton? Zrobić coś dla samej tylko przyjemności, co nie jest obowiązkowe i nie będzie tego kontrolował? NIE! Po prostu nie mam czasu! Ale obiecuję, że zastanowię się nad tym swoim pędzącym życiem i spróbuję dla Państwa napisać coś następnym razem. A ponadto zaczęć mniej administrować, będę częściej wybierać się na zakupy, a Boże Narodzenie przygotowuję co roku, tak jak się patrzy i należy. Tylko z tym systemem tego nie widzę za dobrze...

Autorka felietonu Jana Novotná Galuszková już od osiemnastu lat pracuje jako sekretarz czeskiej części Euroregionu Silesia. Jako przewodnicząca Macierzy Śląskiej działa także na rzecz wszechstronnego rozwoju Śląska.

Biuletyn Euroregionu Silesia - Kwartalnik Euroregionu Silesia

Wydawca: Euroregion Silesia – CZ, Horní náměstí 69, 746 01 Opava, Česká republika

Redakcja: Jana Novotná Galuszková, Iwona Paprotny, Daria Kardaczyńska, Leonard Fulneczek

Adres redakcji: Horní náměstí 69, 746 01 Opava, Česká republika, tel.: +420 553756220,

e-mail: euroregion.silesia@opava-city.cz, www.euroregion-silesia.cz

Zdjęcia: archiwum Euroregionu Silesia, członków i odbiorców końcowych, zdjęcie na stronie tytułowej: Krzysztof Chasiss – Babczyński – dotyczy artykułu na str. 7

Tłumaczenie: Karina Kurková

Opracowanie graficzne: Pavel Bárta

Druk: Tiskárna Grafico s.r.o., Opava

Nakład: 1 000 egz.

Numer ewidencyjny MK ČR E 21341, ISSN 2084-0020

Egzemplarz bezpłatny

Aktualizacja i implementacja Strategii rozwoju

Euroregionu Silesia na lata 2014-2020

Ostatnie lata funkcjonowania Euroregionu Silesia to, oprócz administracji funduszami mikroprojektów, intensywne prace przy implementacji „Strategii rozwoju Euroregionu Silesia na lata 2014-2020”. Kiedy w 1998 roku powoływano do życia Euroregion Silesia jako główny przedmiot działalności wytyczono sobie wspieranie i realizację polsko-czeskiej współpracy transgranicznej, jak również zapewnienie równomiernego rozwoju obszaru po obu stronach granicy w regionie przygranicznym polskiego Śląska (w tym Śląska opolskiego) oraz czeskiego Śląska i północnych Moraw. Realizacja takiego przedmiotu działalności i rozwój Euroregionu Silesia od czasu jego powstania do 2014 roku były jednak bardziej zależne od uwarunkowań obiektywnych, niż własnych dokumentów planistycznych.

Takie działania, jak uruchomienie systematycznego wsparcia finansowego dla polsko-czeskiej współpracy transgranicznej przez UE w formie odrębnych programów (Phare CBC 1999-2003, INTERREG IIIA 2004-2006, POWT 2007-2013), oddelegowanie zarządzania „funduszem małych projektów” jako nieodłącznego elementu tych programów na euroregiony, stworze-

nie odrębnej grupy roboczej dla euroregionów w ramach Polsko-Czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej na czele z Euroregionem Silesia, czy przystąpienie Polski i Czech do Unii Europejskiej i obszaru Schengen, stwarzały obiektywne uwarunkowania, które odgórnie kierowały działalnością Euroregionu Silesia w pierwszych piętnastu latach jego istnienia.

Brak dokumentów planistycznych nie był oznaką stagnacji lub niewłaściwych decyzji strategicznych. Jednak wraz z nowym okresem programowania UE nadchodzącym po 2013 roku organy Euroregionu Silesia uświadomiły sobie potrzebę planowania i podejścia strategicznego, dlatego przystąpiono do opracowania pierwszego w historii dokumentu strategiczno-planistycznego, który przedstawiałby systemowe narzędzie koordynacji i kierowania rozwojem euroregionu. Dokument ten był opracowywany przy ścisłej współpracy obu sekretariatów euroregionu, czeskiego wykonawcy z zewnątrz oraz polskiego konsultanta, wspólnego zespołu sterującego i czterech wspólnych tematycznych grup roboczych.

MISJA EUROREGIONU SILESIA

Intensywna współpraca transgraniczna – nasz wspólny i zrównoważony rozwój.

WIZJA EUROREGIONU SILESIA

Prosperujący polsko-czeski region, który wspiera ideę jedności europejskiej oraz wspólnie rozwija swoją przyszłość w oparciu o współpracę partnerską.

Dnia 13 marca 2018 roku w Opawie odbyło się kolejne spotkanie grupy roboczej ds. wdrażania Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia.

Strategia Rozwoju Euroregionu Silesia na lata 2014-2020 została opracowana jako otwarty dokument, który ma być na bieżąco uzupełniany i aktualizowany, aby w maksymalnie możliwym stopniu przyczyniał się do zrealizowania określonych celów i działań kluczowych dziedzin rozwoju, a tym samym do realizacji wizji strategicznej Euroregionu Silesia, aby stać się „prosperującym polsko-czeskim regionem, który wspiera ideę jedności europejskiej i wspólnie rozwija swoją przyszłość w oparciu o współpracę partnerską”.

Dziś po ponad 4 latach od jego opracowania pojawia się potrzeba podsumowania jego dotychczasowego wdrażania i dokonania jego aktualizacji. Obszerna analityczna część dokumentu udostępnia dużą ilość informacji z obu stron granicy. Część informacji ma charakter statyczny i nie ma potrzeby ich zmieniania, jednak część informacji należy zaktualizować i uzupełnić o kolejne informacje, których w pierwotnej wersji dokumentu nie uwzględniono. Ponadto należy zaktualizować projektową część dokumentu, opartą na części analitycznej i definiującej wizję, cele strategiczne i działania niezbędne zarówno do zapewnienia rozwoju obszaru i jakości życia mieszkańców Euroregionu Silesia, jak i do instytucjonalnego zapewnienia rozwoju euroregionu. Kontrola realizacji Strategii jest zadaniem wspólnej grupy roboczej ds. wdrażania Strategii powołanej przez organy Euroregionu Silesia w 2014 roku. Grupa robocza zaczęła wprawdzie pracować od razu po swoim powołaniu, ale jej prace należy bardziej zintensyfikować i zaangażować

ją także w proces aktualizacji. Dnia 13 marca 2018 roku w Opawie odbyło się spotkanie tej grupy roboczej, na którym oceniono znaczenie dokumentu strategicznego dla działalności Euroregionu Silesia, jak również zweryfikowano jego dotychczasowe wdrażanie. Ponadto przedstawiono zakres, sposób wykonania oraz harmonogram aktualizacji Strategii. Kolejne spotkanie grupy roboczej odbędzie się w czerwcu bieżącego roku.

Duży wpływ na rozwój Euroregionu Silesia ma bez wątpienia wsparcie finansowe z Unii Europejskiej. Od 1999 roku do dnia dzisiejszego za pośrednictwem funduszu małych projektów w Euroregionie Silesia rozdysponowano niemal 11 milionów euro przyznanych niespełna 950 projektom transgranicznym gmin, szkół wszystkich szczebli, jednostek policji i straży pożarnej, najróżniejszych instytucji kultury, klubów sportowych, stowarzyszeń o różnorodnej działalności i wielu innych podmiotów z obu stron granicy. Również Euroregion Silesia realizuje projekty o mniejszym lub większym zakresie. W okresie 2007-2013 Euroregion zrealizował 10 projektów własnych. Obecnie Euroregion realizuje 6 projektów, w tym 2 duże i 4 mikroprojekty. Przygotowywane są już kolejne. Ponadto przytaczamy przykłady, w jaki sposób poszczególne projekty, czy to realizowane bezpośrednio przez Euroregion Silesia czy inne podmioty z jego obszaru, wpisują się w różne cele strategiczne i działania Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia, a także poszczególne osie priorytetowe obecnego programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska:

Dziedzina tematyczna Strategii: Ludzie i warunki życia

Cel strategiczny / Działanie: IV.1.2 Rozwój współpracy transgranicznej jednostek straży pożarnej

Nazwa projektu: READY TO HELP – system wspólnej ochrony gmin granicznych w Euroregionie Silesia

Realizatorzy projektu: Euroregion Silesia, Gmina Krzanowice, Gmina Krzyżanowice, obce Hať, Chuchelná, Píšť, Rohov, Strahovice, Sudice a Šilheřovice

Zatwierdzone dofinansowanie z EFRR: 928 933,46 EUR

Ós priorytetowa programu INTERREG V-A RCz – PL: 1

Dziedzina tematyczna Strategii: Turystyka, kultura i sport

Cel strategiczny / Działanie: II.3.6 Rzeka Odra – wspólny symbol Euroregionu Silesia

Nazwa projektu: Bajkowa Odra

Realizatorzy projektu: Destinační management Poodří - Moravské Kravařsko i Euroregion Silesia

Zatwierdzone dofinansowanie z EFRR: 30 000 EUR

Ós priorytetowa programu INTERREG V-A RCz – PL: 2

Dziedzina tematyczna Strategii: Edukacja, przedsiębiorczość

Cel strategiczny / Działanie: III.1.1 Wsparcie wyboru technicznych kierunków nauczania

Nazwa projektu: Wsparcie dla edukacji w zakresie technologii recyklingu na granicy czesko-polskiej

Realizatorzy projektu: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava i Politechnika Częstochowska

Zatwierdzone dofinansowanie z EFRR: 10 211,35 EUR

Ós priorytetowa programu INTERREG V-A RCz – PL: 3

Dziedzina tematyczna Strategii: Ludzie i warunki życia

Cel strategiczny / Działanie: IV.2.2 Rozwój współpracy transgranicznej placówek służby zdrowia

Nazwa projektu: Czesko-polska współpraca medyczna w przypadkach katastrof

Realizatorzy projektu: Fakultní nemocnice Ostrava i Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu Zdroju

Zatwierdzone dofinansowanie z EFRR: 18 344,87 EUR

Ós priorytetowa programu INTERREG V-A RCz – PL: 4

W styczniu 2017 roku w Centrum Edukacyjnym Szpitala Klinicznego w Ostrawie odbyło się w ramach projektu jedno spośród wspólnych warsztatów polskich i czeskich lekarzy, dotyczące powypadkowego usztywnienia miednicy.

Program INTERREG V-A Republika Czeska – Polska

Aktualności

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Dokładnie trzy lata temu na łamach naszego Biuletynu przedstawił Państwu nowy program czesko-polskiej współpracy transgranicznej na okres 2014-2020 o nazwie INTERREG V-A Republika Czeska – Polska, który w tamtym czasie przygotowywano do uruchomienia. Na przygotowawczym posiedzeniu Komitetu Monitorującego, które odbyło się 15 czerwca 2015 roku w Ostrawie, jeszcze przed zatwierdzeniem programu przez Komisję Europejską, omówiono podstawowe zasady wdrażania programu, takie jak kryteria i proces wyboru projektów, szczegółowy opis działań w poszczególnych osiach priorytetowych programu, zasady kwalifikowalności wydatków, regulamin Komitetu Monitorującego, a także kwestie związane z Funduszem Mikroprojektów będącym nieodłącznym elementem programu. Program został przez Komisję Europejską zatwierdzony 23 czerwca 2015 roku, nic więc już nie stało na przeszkodzie oficjalnemu uruchomieniu programu.

Jak program wygląda dziś, po trzech latach jego funkcjonowania, ile projektów już zatwierdzono i czy aktualnie ogłoszone są jakieś nabory? Przypomnijmy na początek strukturę programu, alokację i cele szczegółowe poszczególnych osi priorytetowych:

Struktura programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska

Numer osi	Nazwa osi priorytetowej w programie	Alokacja z EFRR (w EUR)	Alokacja z EFRR (w %)
Cel szczegółowy osi priorytetowej			
1.	Wspólne zarządzanie ryzykiem	12 215 972	5,4 %
	<i>Podniesienie transgranicznej gotowości do podejmowania działań podczas rozwiązywania sytuacji nadzwyczajnych i kryzysowych</i>		
2.	Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia	135 733 026	60 %
	<i>Zwiększenie odpowiedzialności regionu poprzez większe wykorzystanie potencjału zasobów przyrodniczych i kulturowych</i>		
3.	Edukacja i kwalifikacje	10 179 978	4,5 %
	<i>Zwiększenie poziomu zatrudniania absolwentów</i>		
4.	Współpraca instytucji i społeczności	54 519 432	24,1 %
	<i>Zwiększenie intensywności współpracy instytucji i społeczności w regionie przygranicznym</i>		
5.	Pomoc techniczna	13 573 302	6 %
	Razem	226 221 710	100 %

EFRR = Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Na posiedzeniach Komitetu Monitorującego, których do tej pory odbyło się jedenaście, zatwierdzono ponad 100 projektów standardowych o łącznej wartości dofinansowania ze środków unijnych ponad 136 milionów euro. Oprócz tych „dużych” projektów zatwierdzono również alokację o łącznej wysokości 45 244 343 euro dla tzw. Funduszy Mikroprojektów realizowanych w sześciu euroregionach działających na polsko-czeskim pograniczu i przeznaczonych do finansowania projektów niewielkiego zakresu – mikroprojektów.

Tak więc wśród beneficjentów rozdysponowano około 85% łącznej alokacji, a rok 2018 jest ostatnim rokiem naborów opiewających na większe sumy środków finansowych przeznaczonych dla „dużych” projektów (czyli oprócz mikroprojektów). Wiosną bieżącego roku zakończono nabór do osi priorytetowych 3 i 4, aktualnie prowadzone są tylko dwa nabory do osi priorytetowej 2. Jeden z tych naborów z alokacją 4 milionów euro przeznaczony jest dla projektów dotyczących zarządzania regionami turystycznymi/markami turystycznymi, natomiast drugi nabór z alokacją 18 633 151 euro dla projektów standardowych. Termin składania wniosków projektowych mija 30 września 2018 roku. Jednak do 30 czerwca 2018 roku wnioskodawcy muszą złożyć propozycję projektową. Po 2018 roku można się spodziewać wyłącznie naborów opiewających na mniejszą wartość środków finansowych w zależności od oszczędności powstałych przy realizacji projektów.

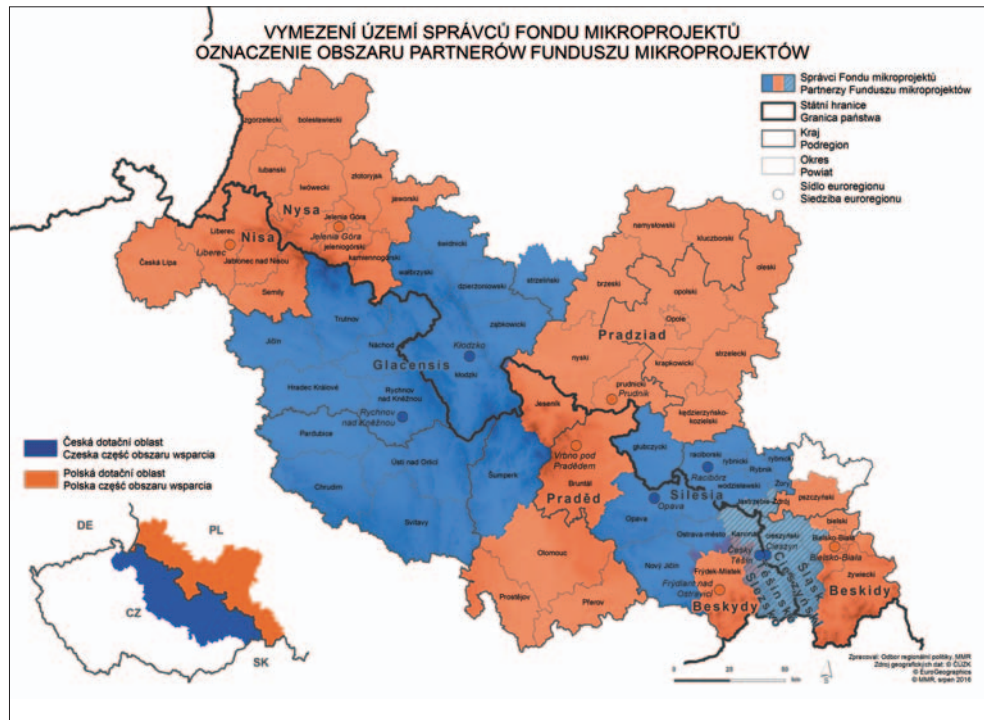
Wśród wnioskodawców aplikujących o dofinansowanie większych projektów, które zostały zatwierdzone, są gminy członkowskie Euroregionu Silesia, jak również sam Euroregion. Czeska część Euroregionu Silesia jest partnerem wiodącym projektu pt. **„READY TO HELP – system wspólnej ochrony gmin granicznych w Euroregionie Silesia”**, realizowanego w osi priorytetowej 1. W projekt zaangażowanych jest 10 partnerów, a łączna wartość przyznanego dofinansowania ze środków unijnych wynosi 928 933,46 euro. Szczegółowe informacje na temat tego projektu przedstawiono na stronie 7 niniejszego wydania Biuletynu. Polska część Euroregionu Silesia jest partnerem projektu flagowego pn. **„Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze dla rozwoju polsko-czeskiego pogranicza – Wspólne dziedzictwo”** w ramach osi priorytetowej 2. Projekt realizowany jest przez 11 partnerów, a wartość dofinansowania wynosi 1 904 455,15 euro. W ramach osi priorytetowej 2 w tym roku zatwierdzono także dofinansowanie opiewające na kwotę 1 999 605,08 euro dla projektu siedmiu gmin członkowskich Euroregionu Silesia (i jednego miasta z terenu sąsiedniego Euroregionu Śląsk Cieszyński) pt. **„Szlak Górnej Odry – zielone ścieżki pogranicza”**. Oba te ciekawe projekty zaprezentujemy w kolejnym numerze naszego Biuletynu.

FUNDUSZ MIKROPROJEKTÓW 2014-2020 W EUROREGIONIE SILESIA – AKTUALNOŚCI

Po 2018 roku nie można się spodziewać naborów na większe projekty transgraniczne, jednak w kolejnych latach wnioskodawcy będą mogli wciąż aplikować do Funduszu Mikroprojektów o dofinansowanie mniejszych projektów – mikroprojektów. Na mniejsze projekty, które w każdym euroregionie zatwierdza właściwy Euroregionalny Komitet Sterujący, można otrzymać do 20 000 euro dofinansowania w osiach priorytetowych 3 i 4 oraz do 30 000

euro w osi priorytetowej 2. Mikroprojekty typu A (na zasadzie partnera wiodącego) mogą otrzymać dwukrotność tych kwot. Zasięg działalności poszczególnych euroregionów, które pełnią funkcję tzw. Partnerów Funduszu Mikroprojektów (Zarządzających) przedstawiono na mapce.

Z Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia do końca maja 2018 roku Euroregionalny Komitet Sterujący rozdysponował około 50% całkowitej alokacji. Poniższa tabela przedstawia strukturę Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia według osi priorytetowych oraz stan wykorzystania środków na mikroprojekty na dzień 31 maja 2018 roku (w tabeli nie ujęto środków finansowych przeznaczonych na obsługę administracyjną Funduszu):

Źródło: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej, Departament Polityki Regionalnej

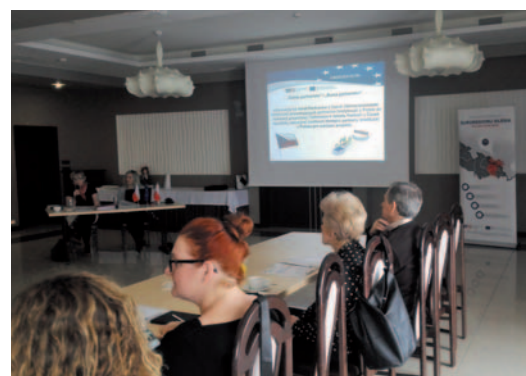
Struktura Funduszu Mikroprojektów 2014-2020 w Euroregionie Silesia i stan wykorzystania środków na dzień 31. 05. 2018 roku

Oś priorytetowa	Nazwa osi priorytetowej	Alokacja w %		Alokacja z EFRR w EUR	Wykorzystano	
					w EUR	w %
2.	Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia	30 %	CZ	674 160	481 481,28	71,42
			PL	1 168 485	422 084,09	36,12
3.	Edukacja i kwalifikacje	5 %	CZ	112 360	23 360,85	20,79
			PL	194 748	31 063,99	15,95
4.	Współpraca instytucji i społeczności	65 %	CZ	1 460 680	800 008,34	54,77
			PL	2 531 718	1 323 918,19	52,29
Razem		100 %		6 142 151	3 081 916,74	50,18

Na dzień 31 maja 2018 roku w Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Silesia za pośrednictwem systemu MS2014+ zarejestrowano **228 wniosków projektowych polskich i czeskich wnioskodawców**. Z ogólnej liczby zarejestrowanych wniosków odrzucono 20, które nie spełniły kryteriów kontroli kwalifikowalności, a 32 wnioski będą dopiero rozpatrywane. Do końca maja 2018 roku **Euroregionalny Komitet Sterujący rozpatrzył więc 176 wniosków**, spośród których **161 zatwierdzono**. Zatwierdzonych jest zatem ponad 90% złożonych wniosków, co jest z pewnością ważnym elementem motywującym wnioskodawców. Niemniej ważna dla wnioskodawców jest szeroko zakrojona pomoc metodyczna, jakiej udzielają oba sekretariaty Euroregionu Silesia zarówno na etapie przygotowywania wniosku projektowego, jak i końcowego rozliczenia zakończonych projektów. Oba sekretariaty pomagają także aktywnie w poszukiwaniu partnerów projektu i w nawiązywaniu nowych partnerstw.

Po zakończeniu szóstego już rozdania w ramach naboru wniosków do Funduszu Mikroprojektów w marcu 2018 roku i ich omówieniu na posiedzeniu Euroregionalnego Komitetu Sterującego w czerwcu 2018 roku Euroregion Silesia postanowił, by w pozostałej części roku skupić swoją pracę przede

wszystkim na monitoringu realizowanych projektów i kontroli rozliczeń zakończonych projektów, co poprzedza wypłatę dofinansowania. Nabór nowych wniosków ruszy ponownie od początku 2019 roku. Terminy zostaną umieszczone na stronach internetowych www.euroregion-silesia.cz i www.euroregion-silesia.pl w połowie tego roku. Fundusz Mikroprojektów zakończy się dopiero w czerwcu 2023 roku, a więc wnioskodawcy będą mogli aplikować o środki jeszcze przez 2-3 kolejne lata w zależności od szybkości wykorzystywania środków finansowych w ramach tego Funduszu.

W dniach 12-13 kwietnia 2018 roku w polskich Beskidach odbyło się wspólne spotkanie członków Euroregionu Silesia, którego elementem była także „Giełda Partnerstw”

READY TO HELP

system wspólnej ochrony gmin granicznych w Euroregionie Silesia

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Uroczysty chrzest nowego pojazdu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP Sudice odbył się 28 kwietnia 2018 roku

Jednostki ochotniczej straży pożarnej, funkcjonujące w większości polskich i czeskich miast i gmin, stanowią nieodłączny element krajowych systemów ratowniczo-gaśniczych, przy czym jednostki działające na pograniczu spełniają podstawową przesłankę, by w razie potrzeby podejmować działania ratownicze także po drugiej stronie granicy. Przygraniczny obszar Euroregionu Silesia jest łatwo dostępny, ponieważ nie ma tu gór, a ponadto istnieje tu bardzo gęsta sieć drogowych przejść granicznych. Połączenia transgraniczne i zdolność tych jednostek do podejmowania, w razie potrzeby, wspólnych działań ratowniczych ma jednak swoje ograniczenia. Ograniczenia te tkwią w niewystarczającym zapleczu technicznym oraz słabym przygotowaniu do wspólnych działań. Swój potencjał z jednej strony, a ograniczenia z drugiej strony uświadomiło sobie dziewięć czeskich i polskich sąsiadujących przygranicznych gmin, które pod kierownictwem Euroregionu Silesia w charakterze partnera wiodącego przygotowały projekt pn. „READY TO HELP – system wspólnej ochrony gmin granicznych w Euroregionie Silesia”. W czerwcu 2017 roku projekt został zatwierdzony do dofinansowania z programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska w ramach osi priorytetowej 1 „Wspólne zarządzanie ryzykiem”. Łączna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi 1 092 862,90 euro, zatwierdzona wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego opiewa na 928 933,46 euro, tj. 85%. Czescy partnerzy otrzymają dodat-

kowo zatwierdzone dofinansowanie z budżetu państwa RCz w wysokości 5%.

W projekcie uczestniczy 10 partnerów: Euroregion Silesia jako partner wiodący całego projektu, 7 przygranicznych gmin z czeskiej strony: Sudice, Rohov, Strahovice, Chuchelná, Píšť, Hať i Šilheřovice oraz 2 gminy ze strony polskiej: Krzanowice i Krzyżanowice. Projekt realizowany jest we współpracy z placówką Państwowej Straży Pożarnej Kraju Morawsko-Śląskiego w Opawie i Powiatową Komendą Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu.

Głównym celem projektu jest stworzenie systemu wspólnej ochrony na terenie przygranicznych gmin Euroregionu Silesia poprzez poprawę zaplecza technicznego 22 jednostek ochotniczych straży pożarnej (7 czeskich i 15 polskich) oraz ich przygotowania do wspólnych działań ratowniczych w sytuacji pożarów i innych klęsk żywiołowych występujących na pograniczu. Przez „systemem wspólnej ochrony” rozumie się w tym przypadku połączenie dwóch krajowych systemów ratownictwa na poziomie jednostek ochotniczych, które w obu krajach stanowią nieodłączny element tych systemów.

W ramach projektu realizowanego do końca 2019 roku zostaną zakupione 4 nowe samochody ratowniczo-gaśnicze (2 dla polskich i 2 dla czeskich jednostek) oraz inny sprzęt techniczny dla 19 jednostek. Realizowane będą także działania mające na celu wzmocnienie transgranicznej gotowości i zdolności do podejmowania działań ratowniczych przez ochotnicze straże pożarne, obejmujące 4 wspólne ćwiczenia taktyczne realizowane na przemian po polskiej i czeskiej stronie, 2 turnusy wspólnych zgrupowań w Centralnej Szkole Pożarniczej z programem szkoleń teoretycznych i praktycznych ćwiczeń pod nazwą „Uniwersytet strażaka – ochotnika” oraz wspólne spotkania robocze wszystkich zaangażowanych jednostek. Ważnym elementem projektu jest również analiza systemu wspólnej ochrony przygranicznych gmin w Euroregionie Silesia oraz opracowanie krótkiego i zrozumiałego podręcznika wspólnej ochrony, będącego pomocą dla jednostek OSP do przeprowadzania działań po drugiej stronie granicy.

16 lutego 2018 roku w Chuchelnej odbyło się inauguracyjne spotkanie przedstawicieli wszystkich polskich i czeskich jednostek OSP zaangażowanych w projekt.

Euroregion Silesia żyje muzyką

Co łączy nazwiska wybitnych kompozytorów: Henryka Mikołaja Góreckiego i Arnolda Ludwiga Mendelssohna? Czy bardziej współcześnie: pieśniarza Jaromira Nohavice, piosenkarkę Hanę Zagorovou, pianistę Piotra Palecznego i wokalistkę Anię Wyszkonii? Oczywiście, wszyscy wymienieni artyści związani są poprzez miejsce urodzenia z obszarem Euroregionu Silesia. Do listy tej można by jeszcze dodać wielu innych wybitnych muzyków – kompozytorów i wykonawców, którzy byli i są związani z tą częścią Górnego Śląska.

Śląsk zawsze słynął z umiłowania muzyki. I to pod wieloma postaciami. Tradycją było śpiewanie w domach podczas wszelkich rodzinnych uroczystości. Śpiewano także publicznie, nie tylko w zespołach chóralnych, ale też spontanicznie, gromadząc się ze znajomymi i sąsiadami w domach czy ogródkach. Także muzyka płynąca z instrumentów dętych towarzyszyła tu ludziom na każdym etapie życia. Obwieszczała wesole nowiny: wesela, chrzciny, rozmaite uroczystości kościelne i urzędowe, a także towarzyszyła zmarłym w ich ostatniej drodze. Po polskiej stronie granicy bardzo często były to orkiestry związane z zakładami pracy, najczęściej górnicze. Po czeskiej stronie prawie w każdej miejscowości funkcjonowały tzw. dechovki.

Obszar Euroregionu Silesia – jako część Górnego Śląska po polskiej stronie i czeskiego Śląska – także do tych tradycji muzycznych nawiązuje. Poza działającymi jeszcze orkiestrami, chórami i innymi zespołami muzycznymi, miasta i gminy mogą pochwalić się znakomitymi festiwalami, pięknymi salami koncertowymi i prężnie działającymi instytucjami kultury. Spróbujmy więc przedstawić Euroregion Silesia w jego muzycznej odsłonie.

Do najważniejszych instytucji muzycznych regionu należy Narodowy Teatr Morawsko-Śląski w Ostrawie (Národní divadlo moravskoslezské) ze sceną Antonína Dvořáka i sceną Jiřího Myrona. Teatr ma w swoim repertuarze przedstawienia operowe, baletowe oraz musicalowe na najwyższym europejskim poziomie. W Ostrawie działa też Filharmonia Ostrawska im. Leoša Janáčka (Janáčkova filharmonie Ostrava). Orkiestra filharmonii, poza wykonywaniem koncertów, organizuje także dwa znakomite festiwale: Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Leoša Janáčka (Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka), (w tym roku z gościnnym udziałem Krzysztofa Pendereckiego) oraz Festiwal św. Wacława (Svatováclavský hudební festival). Od 2002 r. Ostrava jest organizatorem coraz bardziej popularnego festiwalu wielogatunkowego pod nazwą „Colours of Ostrava”. Festiwal mający już międzynarodową renomę gromadzi co roku kilkadziesiąt tysięcy uczestników.

Swoją filharmonię ma także Rybnik. Orkiestra kontynuuje tradycje muzyczne miasta organizując różnorakie imprezy, w tym

m.in. Festiwal Muzyczny im. Henryka Mikołaja Góreckiego „U źródeł sławy” oraz coroczne Dni Cecylińskie prezentujące muzykę chóralną. Kolejną instytucją muzyczną euroregionu jest Teatr Śląski w Opawie. Ten jeden z najstarszych na Śląsku obiektów teatralnych ma w swoim repertuarze opery, operetki, przedstawienia baletowe i musicale.

Na obszarze Euroregionu Silesia ma miejsce bardzo wiele cyklicznych imprez muzycznych o znaczeniu wybiegającym poza region. Oprócz wcześniej wymienionych imprez muzycznych przywołać należy festiwal muzyki elektronicznej i światła INTRO Festival w Raciborzu, Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego w Rybniku oraz – odbywający się także w Rybniku – Ogólnopolski Festiwal Piosenki Artystycznej.

Na polsko-czeskim pograniczu działa wiele chórów, głównie amatorskich. Nie brakuje więc imprez gromadzących zespoły śpiewacze. Należą do nich m.in.: Głubczyckie Spotkania Chóralne „Silesia Cantat”, raciborski Festiwal Pieśni Chóralnej do słów Josepha

von Eichendorffa, Wodzisławskie Spotkania Kolędowe, organizowany w Krzyżanowicach międzynarodowy Przegląd Chórów Pogranicza, Konkurs Muzyki Chóralnej im. Czesława Prudla w Lyskach czy Spotkania Chórów Ziemi Hulczyńskiej (Setkání chrámových sborů Hlučínska).

Warto także wspomnieć o kontynuowaniu tradycji muzycznych rodu Lichnowskich, dawnych właścicieli ziemskich na tym terenie. W Grodzcu koło Opawy (Hradec nad Moravicí) organizowany jest od kilkadziesiąt lat międzynarodowy festiwal muzyki klasycznej „Hradec Beethovena” (Mezinárodní hudební festival „Beethovenův Hradec”), a w Krzyżanowicach coroczny Koncert poświęcony pamięci F. Liszta i L. van Beethovena. Zaś mury byłego opactwa cysterskiego w Rudach każdego roku rozbrzmiewają muzyką podczas festiwalu „Muzyka w starym opactwie”.

Bogactwo tradycji muzycznych w Euroregionie Silesia znalazło swoje odzwierciedlenie w przedsięwzięciach realizowanych w ramach Funduszu Mikroprojektów. Spośród wielu zrealizowanych projektów wybierzmy kilka przykładowych. W 2013 roku gmina Krzyżanowice zorganizowała **I Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych**. Projekt obejmował m.in. konkursowe przesłuchania sześciu orkiestr z obu stron granicy, a następnie ich prezentację. Idea festiwalu orkiestr dętych została przyjęta z uznaniem i od tej pory odbywa się on co roku, przyciągając do gminy rzesze miłośników. Powiat Głubczycki, przy współpracy miasta Karniów (Krnov), zorganizował w 2014 r. **Festiwal polsko-czeskiej piosenki**. Wzięło w nim udział kilkadziesiąt uczniów polskich i czeskich szkół, którzy najpierw uczestniczyli w warsztatach muzycznych, a następnie prezentowali swoje

Bardzo aktywnie na niwie muzycznej angażuje się Gminny Ośrodek Kultury w Lubomi, który w ostatnich latach zrealizował kilka projektów.

umiejętności artystyczne w obu partnerskich miastach. **Śląska muzyka** to wspólny projekt Wodzisławskiego Centrum Kultury i Stowarzyszenia Ostrawskich Nauczycielek. Jego realizacja dotyczyła wspólnych działań amatorskich zespołów chórnych działających w obu miastach. Odbyły się warsztaty wokalne, wspólne występy, a podsumowaniem projektu było przygotowanie i wydanie śpiewnika.

Przedsięwzięciem pogłębiającym współpracę polsko-czeską w dziedzinie muzyki i śpiewu było **Śląskie portamento** – wspólny projekt gminy Głubczyce i Stonawskiej Barborki. Celem projektu było m.in. wsparcie realizacji konkursu chóralnego „Silesia Cantat” w Głubczycach oraz Festiwalu „Stonavská Barborka”. Działania miały miejsce na przełomie 2017 i 2018 roku. Bardzo aktywnie na niwie muzycznej angażuje się Gminny Ośrodek Kultury w Lubomi, który w ostatnich latach zrealizował kilka projektów. Wśród nich: **Kolędowanie bez granic, Przygraniczne Spokanie Śpiewacze - Pieśń nie zna granic** oraz **Muzyka bez granic**, angażując za każdym razem innych partnerów.

Jednym z bardziej oryginalnych projektów zrealizowanych w ramach Funduszu Mikroprojektów był projekt Domu Kultury w Rybniku-Niedobczycach oraz Ostrawskiej Orkiestry Dętej (Dechový orchestr Ostrava) pn. **Orkiestra Reprezentacyjna Euroregionu Silesia**. W jego ramach, po serii warsztatów i wspólnych przygotowań, powstała w 2014 r. międzynarodowa orkiestra dęta reprezentująca Euroregion Silesia. Z orkiestrami dętymi związany był też projekt zrealizowany wspólnie przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Ad libitum” i gminę Hat’ pn. **Muzyka nie zna granic – organizowanie wspólnych polsko-czeskich koncertów w wykona-**

niu połączonych chórów. W ramach projektu nastąpiło pogłębienie integracji współpracujących już od lat chórów z Krzyżanowic i Hati (Hat) poprzez przygotowanie i wykonanie serii koncertów, w tym koncertów na połączone chóry i orkiestrę dętą.

Bogactwo i poziom kulturalnej oferty muzycznej w tej części polsko-czeskiego pogranicza, wielość i różnorodność działających tu zespołów muzycznych, w tym amatorskich, a także realizacja bardzo wielu wspólnych przedsięwzięć muzycznych przez partnerów z obu stron granicy przyczyniają się bezsprzecznie do rozwoju kultury muzycznej na tym obszarze. Jeśli połączymy to z zachowaniem i pielęgnowaniem muzycznych tradycji oraz aktywnym uczestnictwem mieszkańców w różnorodnych przedsięwzięciach muzycznych, możemy bez cienia wątpliwości postawić tezę, że **EUROREGION SILESIA ŻYJE MUZYKĄ**.

W ramach projektu „Muzyka nie zna granic – organizowanie wspólnych polsko-czeskich koncertów w wykonaniu połączonych chórów” nastąpiło pogłębienie integracji współpracujących już od lat chórów z Krzyżanowic i Hati (Hat).

Przedstawiamy nowych członków Euroregionu Silesia

Na przestrzeni ostatnich trzech lat można zauważyć większe zmiany w bazie członkowskiej Euroregionu Silesia, w szczególności po stronie czeskiej. Po polskiej stronie wystąpiło Miasto Rydułtowy i pojawił się jeden nowy członek – gmina Świerklany (powiat rybnicki), natomiast po stronie czeskiej z Euroregionu wystąpił mikroregion Matice Slezská (nie chodzi o stowarzyszenie Matice slezská, które nadal pozostaje członkiem), a przystąpiło osiem nowych gmin i jedno miasto. Gminy Větrkovice i Jezdkovice przedstawiliśmy w ostatnim numerze naszego Biuletynu. Teraz po kolei przedstawimy gminy Otice, Vřesina, Darkovice i Chuchelná z powiatu Opava, gminy Slatina i Jeseník nad Odrou z powiatu Nový Jičín, a także miasto Bílovec z tego samego powiatu. Cieszymy się, że wszyscy nowi członkowie podejmują działania w zakresie czesko-polskiej współpracy transgranicznej, przyczyniając się do wypełniania misji Euroregionu Silesia.

Obec Otice (CZ)

Gmina Otice, leżąca w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Opawy, nie jest typową gminą wiejską, ma raczej charakter oddalonego przedmieścia Opawy, połączonego z miastem miejską komunikacją zbiorową. Gmina liczy 1420 mieszkańców i jest popularnym miejscem zamieszkania osób pracujących w niedalekim mieście. Życie kulturalne i społeczne tej miejscowości jest bogate. Do największych i najpopularniejszych imprez kulturalnych można zaliczyć coroczne bale, ścinanie drzewka majowego, „kácení Máje”, „karmaše” (śląski wyraz oznaczający święto ludowe), zabawy taneczne, a w szczególności „Otické Święto Kapusty” (Otické zelné slavnosti). Otická kiszona kapusta, tu uprawiana i produkowana, jest certyfikowanym produktem regionalnym Śląska Opawskiego. Gmina nawiązała aktywną współpracę transgraniczną z partnerem z terenu Euroregionu Pradziad – gminą Olesno.

Opracowano na podstawie: www.otice.cz

Gmina Slatina (CZ)

Gmina Slatina, licząca 770 mieszkańców, stanowiąca do 1990 roku część miasta Bílovec, znajduje się na terenie tzw. morawskich enklaw na Śląsku. Pierwsza pisemna wzmianka o miejscowości pochodzi z 1371 roku. Na terenie gminy znajduje się kilka ważnych obiektów: kościół Wniebowzięcia Maryi Panny, zbudowany prawdopodobnie na początku XIV wieku, barokowy pałac z 1771 roku zlokalizowany w centrum gminy, w którym dziś mieści się urząd gminy, biblioteka i pomieszczenia reprezentacyjne gminy z salą ślubów, następnie szkoła z 1785 roku i cztery kapliczki. W tym roku gmina włączyła się do kompleksowej koncepcji stworzenia wieży i punktów widokowych na terenie Euroregionu Silesia i przygotowała do realizacji „Wieżę widokową Slatina”, która zostanie zbudowana niedaleko wzniesienia Okrouhлік (467 m n.p.m.) na niezalesionym terenie, by nie była zasłonięta drzewami i umożliwiła oglądanie widoków na wszystkie strony świata. Ta nowo zbudowana wieża widokowa będzie elementem nowego transgranicznego produktu turystycznego Euroregionu Silesia, przyczyniając się do dalszego rozwoju turystyki na polsko-czeskim pograniczu.

Opracowano na podstawie: www.obecslatina.cz

Świerklany z lotu ptaka

Barokowy pałac z 1771 roku zlokalizowany w centrum gminy Slatina, w którym dziś mieści się urząd gminy, biblioteka i pomieszczenia reprezentacyjne gminy z salą ślubów.

Gmina Świerklany (PL)

Gmina Świerklany jest gminą wiejską, w powiecie rybnickim, w województwie śląskim. W skład gminy wchodzi 3 sołectwa: Jankowice, Świerklany Dolne i Świerklany Górne. Od 1 stycznia 2000 roku siedzibą gminy są Jankowice, natomiast do 31 grudnia 1999 roku były nią Świerklany Górne. Gmina ma ponad 12 tysięcy mieszkańców i zajmuje obszar 2 417 hektarów. Gmina sąsiaduje od północy z miastem Rybnik, od wschodu - z miastem Żory, od południowego-wschodu - z miastem Jastrzębie, od południowego-zachodu - z gminą Mszana i od zachodu - z gminą Marklowice. Bliskość głównych ośrodków przemysłowych ziemi rybnickiej oraz mała odległość od granicy z Czechami w Chałupkach czynią gminę atrakcyjnym miejscem dla inwestorów. Świerklany posiadają także korzystne położenie komunikacyjne. Blisko przebiega droga międzynarodowa, prowadząca do przejścia granicznego w Cieszynie oraz do miejscowości wypoczynkowych Beskidu Śląskiego, Ustronia i Wisły. Gmina Świerklany może pochwalić się licznymi obiektami historycznymi, na przykład Kościołem pw. Bożego Ciała w Jankowicach. Kościół zbudowano około roku 1670. Różne prace dotyczące budownictwa sakralnego, szczególnie drewnianego na Śląsku, nie są w tym względzie jednomyślne. Kościół ma wymiary 25 m x 16 m i otoczony jest starymi drzewami. Wykonany jest z drewna, a jego zrębowa konstrukcja opiera się na podmurówce z kamienia. Kolejną atrakcją gminy Świerklany jest Studzienka w Jankowicach, której historia jest ściśle związana z dziejami jankowickiego kościoła oraz z podaniem o księdzu Walentym. Początkowo w Studzienicy znajdowało się tylko źródło, którego woda zasłynęła w okolicy cudownymi właściwościami - miała nieść uzdrowienie w chorobach. Studzienka stała się miejscem licznych uroczystości religijnych oraz pielgrzymek. Kolejnym, godnym uwagi obiektem gminy Świerklany jest Kościół pw. św. Anny w Świerklanach Dolnych. Nowy, neobarokowy kościół wybudowano w latach 1929-30 w miejscu starego drewnianego kościółka, pochodzącego z XVII wieku, który spłonął w listopadzie 1928 roku.

Opracowano na podstawie: www.swierklany.pl